

اخبار، گزارشها و تحلیلهای ایران و تحولات عراق

اخبار کارگران و مزد بگیران ایران را در ایران نبرد بخوانید

رویدادهای مهم بین المللی و منطقه ای موثر بر تحولات ایران

بیست و دومین کنگره جهانی احزاب سوسیالیست در سائوپائولو برزیل
منبع: گاردین - ترجمه بهمن دارالشفایی: روزنامه شرق - چهارشنبه 7 آبان 1382 - 29 اکتبر 2003
بیست و دومین کنگره جهانی احزاب سوسیالیست در سائوپائولو برزیل افتتاح شد. بعد از آنکه برزیل اولین دولت سوسیالیست تاریخ خود را انتخاب کرد، پیش بینی می شد اجلاس سائوپائولو با حضور رهبران معروف احزاب سوسیالیست های جهان برگزار شود. اما چنین نشد. تونی بلر، گرهارد شرودر و یاسر عرفات - که هر سه از مدعوین این اجلاس بودند- در اجلاس سائوپائولو شرکت نکردند. میخائیل گورباچف هم اعلام کرد که کارش در عربستان طول کشیده و نمی تواند خود را به افتتاحیه برساند. فیلیپ گوتزالز، سوسیالیست کهنه کار و نخست وزیر سابق اسپانیا لغو شدن پروازش را مقصر دانست و لژک میلر نخست وزیر لهستان نیز به دلیل درگیری هایی داخلی دیر به سائوپائولو رسید. بعضی ها دلیل شرکت نکردن تعداد زیادی از رهبران سوسیالیست در این اجلاس را دوری راه دانسته اند.

نخست وزیر مغولستان که خودش 20 ساعت در راه بوده نیز چنین عقیده ای دارد. آنها اجلاس پیشین را که در سال 1999 در پاریس برگزار شد، مثال می زنند. البته سازماندهان این کنگره تأکید می کنند که از این قضیه ناامید نشده اند. به گفته آنها 600 نماینده از بیش از 100 حزب سیاسی در این کنگره شرکت کرده اند. البته این کنگره با دوران طلایی احزاب سوسیالیست در دهه های 1960 و 1970 فاصله زیادی دارد. زمانی که بزرگانی چون ویلی برانت از آلمان، گلدامیر از اسرائیل و هارولد ویلسون از انگلیس، بحث های ایدئولوژیک داغی را به راه می انداختند، آنتونیو گوترز رئیس این سازمان و نخست وزیر سابق پرتغال نیز عقیده دارد یکی از دلایل عدم اقبال به این کنگره این است که احزاب چپ گرای میانه رو در کشورهای بزرگی مانند فرانسه و ایتالیا از قدرت خارج شده اند. البته او می گوید احزابی که افکار نزدیکی با این سازمان دارند، در کشورهای اروپایی شرقی پیروز شده اند و علاوه بر همه اینها «این اجلاس، به مخصوص احزاب سیاسی است نه رهبران و دولت ها.»
لوتیزآبالا دبیر کل شیلیایی سازمان می گوید که تعداد اعضای این سازمان به زودی به 170 عضو خواهد رسید. این سازمان چهار سال پیش 120 عضو داشت. تامبوامبکی رئیس جمهور آفریقای جنوبی نیز در این اجلاس حاضر شده است. سخنرانی افتتاحیه را لولاداسیلوا، رئیس سابق اتحادیه های کارگری و رئیس جمهور فعلی برزیل ایراد کرد. او از سازمان ملل خواست که ساختار خودش را اصلاح کند. او گفت: «تنها جنگی که ما باید به راه بیندازیم، جنگ علیه گرسنگی و بی عدالتی است. این تنها مبارزه ای است که جنگیدن در آن ارزش دارد.»

مواضع رژیم و جناحهای آن در مورد مهمترین تحولات ایران

دبیر کل جمعیت مؤتلفه اسلامی: غرب در مناسبات با ایران با آتش بازی می کند
سه شنبه 6 آبان 1382 - 28 اکتبر 2003

دبیر کل جمعیت مؤتلفه اسلامی گفت: غرب بازی خطرناکی را علیه جمهوری اسلامی آغاز کرده است. به گزارش خبرگزاری کار ایران، ایلنا، به نقل از روابط عمومی جمعیت مؤتلفه اسلامی، حبیب الله عسگر اولادی پس از پایان نشست دبیران جمعیت مؤتلفه با اشاره به این که ما در حال گذار از یک نقطه عطف در مناسبات خارجی هستیم، افزود: بازی خطرناکی که غرب علیه جمهوری اسلامی آغاز کرده است فشار از درون برای کسب امتیازات سلطه طلبانه و باج خواهانه است. در همین حال عده ای در داخل با کشف این خواسته غرب یا ناآگاهانه "نگاه به بیرون برای کسب امتیاز در درون" را برگزیده اند، البته باید گفت غرب در مناسبات با ایران با آتش بازی می کند.

دبیر کل مؤتلفه افزود: نگاهی به سیر پذیرش پروتکل الحاقی نشان می دهد بسیاری از کسانی که لباس دوست در داخل پوشیده اند موضعی اتخاذ کرده اند که بیشتر به درد کسانی خورد که آن سویی میز مذاکرات با دیپلمات های ما رو در رو نشسته بودند.

وی گفت: هوشیاری مسئولان در این مقطع ما را به آنچه مصلحت و منافع ملی اقتضاء دارد، رهنمون می سازد و همه موظف به مراعات مصالح و منافع ملی هستیم.

وی واکنش های مردمی به ویژه دانشجویان و طلاب و فضلا و محافل علمی دانشگاهی درباره این تصمیم گیری را نشانه بیداری و حس عزت طلبی ملت ایران دانست و گفت: واکنش های مردم به ویژه

در حوزه و دانشگاه این پیام را برای غرب دارد که اگر خدعه‌ای در کار باشد، سیل عظیم ملت راه می‌افتد و مسؤولان راهی خواهند رفت که جز پشیمانی برای آغاز کنندگان این بازی دستاوردی ندارد. عضو ارشد مؤتلفه اظهار امیدواری کرد: مجلس، شورای نگهبان و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام که مسیر این تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی نهایی هستند، بی‌شک با توجه به واکنش افکار عمومی مصالح نظام را در این ارتباط لحاظ خواهند کرد.

وی در پاسخ به این سوال که شنیده شده در کنگره مشارکت بحث تحریم انتخابات مطرح شده است، نظر شما چیست؟ گفت: نمی‌دانم صحت این خبر چقدر است. اگر چنین خبری درست باشد معنای آن تیر خلاص زدن به شعار "توسعه سیاسی" توسط این حزب است.

وی گفت: شرط شرکت در انتخابات پیروزی صد در صد نیست بلکه مفهوم مشارکت در جامعه مدنی و سهیم شدن در تصمیم‌گیری نظام آن است که مردم تا چقدر به فرد یا گروهی اعتماد کنند. این اعتماد بر اساس مقبولیت اجتماعی است. باید پذیرفت که نتیجه انتخابات به هر سو رفت به آن، به دیده احترام بنگریم.

عسگر اولادی گفت: متأسفانه برخی چون به اعتماد مردم آسیب زدند به جای نگاه به درون به بیرون امید دارند. گذشته کسانی بودند که با اتخاذ موضعی که نگاه به بیرون داشتند، متأسفانه آن‌ها را تا وابستگی و خیانت به ملت کشاند و به اعتبار و سیاسی آنان آسیب جدی وارد کرد.

وی در بخش دیگری از این گفت‌وگو در پاسخ به سوالی در مورد تحولات افغانستان و عراق گفت: طی هفته‌های گذشته دهها انفجار در عراق و افغانستان رخ داده که نشانه بحرانی شدن اوضاع است. این دو کشور محل امنی برای ماندن سربازان آمریکایی نیست. افکار عمومی آمریکا این را به خوبی می‌فهمد.

دیبرکل جمعیت مؤتلفه گفت: تظاهرات ده‌ها هزار نفری در واشنگتن و شهرهای آمریکا و فریادهای بوش دروغ‌گوست و باید برکنار شود نمادی از خواست ملت آمریکا و اعتراض به جنگ طلبی تیم بوش در کاخ سفید است.

وی جنایات اسرائیل در سرزمین‌های اشغالی را شرم‌آور خواند و گفت: فرمان‌های قتل عام هواپی توسط جنگنده‌های رژیم صهیونیستی حتی با مخالفت خلبانان اسرائیلی روبرو شده است. این نشان می‌دهد حتی وجدان‌های انسان‌های بی‌رحم و بی‌شفقت هم، چنین جنایاتی را بر نمی‌تاباند. شارون تا کجا می‌خواهد جنون انهدام خانه‌های فلسطینی و قتل عام زنان و کودکان را ادامه دهد نسل‌های سوم و چهارم انتفاضه رویشی پیدا کرده که ریزش دو نسل قبلی را به فراموشی سپرده است. پایان پیام

پرونده زیبا(زهرا) کاظمی- گزارش کمیسیون اصل 90 را در پایان مطالب بولتن بخوانید

گزارش کمیسیون اصل 90 در خصوص زهرا کاظمی

جیم میور- خبرنگار بی بی سی در تهران- سه شنبه 6 آبان 1382 - 28 اکتبر 2003

یک کمیسیون پارلمانی در ایران خواسته است تا تحقیقات قضایی در خصوص نقش سعید مرتضوی دادستان تهران، در رابطه با مرگ زهرا کاظمی، خبرنگار-عکاس ایرانی تبار کانادایی به اجرا در آید. گزارش کمیسیون 90 مجلس در خصوص مرگ خانم کاظمی، که مدتها بود انتظار آن می رفت علیرغم اعتراض محافظه کاران در صحن علنی مجلس قرائت شد. در این گزارش از عملکرد آقای مرتضوی انتقاد شده است. گزارش آقای مرتضوی را متهم کرده است که در شواهد مرگ خانم کاظمی دست برده است و به شاهدان فشار وارد کرده و در روند اجرای تحقیقات دخالت کرده است. بر اساس محتوای این گزارش آقای مرتضوی از حضور در کمیسیون 90 مجلس سرباز زده که این خود نقض قانون اساسی است.

در پایان گزارش آمده است که این گزارش به دادگاه ویژه تخلفات قضات ارسال خواهد شد و درخواست خواهد شد تا این دادگاه تحقیقاتی را در خصوص آنچه که آن را نقض قوانین از سوی آقای مرتضوی و دیگر قضات مرتبط با پرونده نامیده، آغاز کند.

این گزارش بطور خلاصه قوه قضاییه را متهم می کند که در روند اجرای عدالت دخالت کرده است.

پرونده خانم کاظمی در حال حاضر در دادگاه در جریان است.

مرگ خانم کاظمی بین اصلاح طلبان و محافظه کاران که کنترل قوه قضاییه را در اختیار دارند، تنش ایجاد کرد. به نظر می رسد انتشار گزارش کمیسیون 90 مجلس به این تنش بیافزاید.

یک بازجوی وزارت اطلاعات ایران که اعضای آن را اکثرا اصلاح طلبان تشکیل می دهند، سه هفته پیش به عنوان متهم در قتل خانم کاظمی به دادگاه فراخوانده شد، اتهامی که این فرد بشدت آن را رد کرده است.

یک روز پس از شروع دادگاه این بازجو، محمد خاتمی، رئیس جمهور ایران، بطور علنی از نحوه رسیدگی به پرونده انتقاد کرد و تلویحا گفت که نقش دادستان تهران در قتل خانم کاظمی باید مورد بررسی قرار گیرد.

محافظه کاران که سعی داشتند از انتشار گزارش کمیسیون اصل 90 مجلس جلوگیری کنند معتقدند که این گزارش به کشور لطمه می زند؛ اما رئیس مجلس گفته که قضیه خانم کاظمی به اندازه کافی به کشور لطمه زده است و با سرپوش گذاشتن بر قضیه چیزی حاصل نمی شود.

دادستان تهران: مطالبی که در کمیسیون اصل نود قرائت شد، سراسر کذب بود
سه شنبه 6 آبان 1382 - 28 اکتبر 2003

مرتضوی، دادستان تهران گفت: به گزارش کمیسیون اصل نود در مورد پرونده زهرا کاظمی که امروز در مجلس خوانده شد، قطعاً جواب می دهیم. وی در گفت و گو با خبرنگار خبرگزاری کار ایران، اپلنا، گفت: مطالب این گزارش سراسر کذب و آلوده به افترا بوده است. وی افزود: ما دقیقاً به گزارش کمیسیون اصل نود جواب می دهیم و آن را خدمت هیأت رئیسه محترم خواهیم فرستاد. وی با بیان اینکه در مورد جواب این مسأله با مطبوعات کاری نداریم، افزود: پاسخ حقوقی و مستدل هر يك از مواردی که در مجلس قرائت شد، تهیه می شود و در اسرع وقت خدمت ریاست محترم مجلس تقدیم می شود. پایان پیام

پسر زهرا کاظمی: گزارش مجلس نکته تازه ای نداشت
بی بی سی - سه شنبه 6 آبان 1382 - 28 اکتبر 2003

استفان هاشمی، پسر زهرا کاظمی، خبرنگار ایرانی - کانادایی، گفت گزارش کمیسیون اصل 90 مجلس ایران درباره نحوه کشته شدن مادرش دربرگیرنده موضوع تازه ای نیست. وی که روز دوشنبه 28 اکتبر، ساعاتی پس از انتشار گزارش کمیسیون اصل 90 مجلس، با بی بی سی گفتگو می کرد اظهار داشت: "به نظر من چیز جدیدی در این گزارش نیست." وی گفت: "همان چیزهایی را که قبلاً گفته بودند تکرار کرده اند. به نظر من باید از حرف زدن دست بردارند و اقدامی ملموس و مشخص انجام دهند." استفان هاشمی افزود: "باید مشخص کنند که این پرونده 100 درصد سیاسی است و هیچ ربطی به عدالت ندارد." کمیسیون اصل 90 مجلس ایران در گزارشی که پس از مدت ها تنش جناحی منتشر کرده، خواسته است تا در خصوص نقش سعید مرتضوی دادستان تهران، در رابطه با مرگ زهرا کاظمی، تحقیقات قضایی انجام شود. گزارش کمیسیون 90 مجلس در خصوص مرگ خانم کاظمی، که مدتها بود انتظار انتشار آن می رفت، علیرغم اعتراض محافظه کاران در صحن علنی مجلس قرائت شد. در این گزارش از عملکرد آقای مرتضوی انتقاد شده است. گزارش آقای مرتضوی را متهم کرده است که در شواهد مرگ خانم کاظمی دست برده است و به شاهدان فشار وارد کرده و در در روند اجرای تحقیقات دخالت کرده است. سعید مرتضوی که به خاطر سوابقش در دادگاه مطبوعات و صدور حکم تعطیلی ده ها روزنامه مستقل معروف است، در مصاحبه با خبرنگاری کار ایران محتویات گزارش کمیسیون اصل 90 را تکذیب کرده است.

وی گفته است: "مطالب این گزارش سراسر کذب و آلوده به افترا است." بر اساس محتوای این گزارش آقای مرتضوی از حضور در کمیسیون 90 مجلس سرباز زده که این خود نقض قانون اساسی است. در پایان گزارش کمیسیون اصل 90 مجلس آمده که این گزارش به دادگاه ویژه تخلفات قضات ارسال و درخواست خواهد شد تا این دادگاه تحقیقاتی را در خصوص آنچه آن را نقض قوانین از سوی آقای مرتضوی و دیگر قضات مرتبط با پرونده نامیده، آغاز کند. این گزارش بطور خلاصه قوه قضاییه را متهم می کند که در روند اجرای عدالت دخالت کرده است. رونال دو آرون، سخنگوی وزارت امور خارجه کانادا نیز در واکنش به گزارش کمیسیون اصل 90 ایران به بی بی سی گفت: "همانطور که وزیر خارجه کانادا قبلاً یادآور شده، به نظر می رسد گزارش منتشر شده، منعکس کننده کشمکش پایدار بین دو جناح رقیب در چارچوب ساختار سیاسی باشد. بدیهی است که ما فعلاً ناظر خواهیم ماند."

وی افزود: "نمی دانیم که آیا وقتی جلسات دادگاه از سر گرفته شود گزارش مجلس مورد توجه قاضی پرونده قرار خواهد گرفت یا خیر؟ ما منتظر گزارش های تکمیلی از سفارتمان در تهران هستیم و اظهار نظر قطعی را به آن زمان موکول می کنیم." پرونده خانم کاظمی در حال حاضر در دادگاه در جریان است.

مرگ خانم کاظمی بین اصلاح طلبان و محافظه کاران که کنترل قوه قضاییه را در اختیار دارند، تنش ایجاد کرد. به نظر می رسد انتشار گزارش کمیسیون 90 مجلس به این تنش بیافزاید. یک بازجوی وزارت اطلاعات ایران که اعضای آن را اکثراً اصلاح طلبان تشکیل می دهند، سه هفته پیش به عنوان متهم در قتل خانم کاظمی به دادگاه فراخوانده شد، اتهامی که این فرد بشدت آن را رد کرده است.

یک روز پس از شروع دادگاه این بازجو، محمد خاتمی، رئیس جمهور ایران، بطور علنی از نحوه رسیدگی به پرونده انتقاد کرد و تلویحا گفت که نقش دادستان تهران در قتل خانم کاظمی باید مورد بررسی قرار گیرد.

محافظه کاران که سعی داشتند از انتشار گزارش کمیسیون اصل 90 مجلس جلوگیری کنند معتقدند که این گزارش به کشور لطمه می زند؛ اما رئیس مجلس گفته که قضیه خانم کاظمی به اندازه کافی به کشور لطمه زده است و با سرپوش گذاشتن بر قضیه چیزی حاصل نمی شود.

کلید پرونده زهرا کاظمی دست کیست؟

جمشید برزگر- بی بی سی - سه شنبه 6 آبان 1382 - 28 اکتبر 2003

قرائت گزارش کمیسیون اصل 90 مجلس شورای اسلامی درباره پرونده زهرا کاظمی، خبرنگار کانادایی ایرانی الاصل که در بازداشت کشته شد، بار دیگر نه تنها به مناقشات جناحی پیرامون این پرونده دامن خواهد زد، بلکه نشان داد که تحقیقات صورت گرفته در این زمینه و اطلاعات منتشر شده تا کنون، چه اندازه متناقض و مبهم بوده است.

در این گزارش، برخلاف آنچه تا کنون از سوی قوه قضاییه درباره این پرونده منتشر شده، به صراحت از آنچه نابسامانی و آشفتگی در رفتار دادستانی تهران و نهایتا انحراف مسیر واقعی پرونده در خصوص مرگ خانم کاظمی خوانده شده، سخن رفته است.

نمایندگان اصلاح طلب مجلس، در این گزارش، از بین سه دستگاه مسئول در بازداشت و بازجویی زهرا کاظمی، یعنی وزارت اطلاعات، نیروی انتظامی و دادستانی تهران، انگشت اتهام را به سوی دادستانی تهران نشانه گرفته اند و خواستار انجام تحقیق در زمینه نقش سعید مرتضوی، دادستان تهران در این پرونده شده اند.

پیش از این محمد خاتمی، رئیس جمهوری نیز آشکارا خواستار آن شده بود که آقای مرتضوی مورد بازپرسی و تحقیق قرار گیرد.

کمیسیون اصل 90 مجلس، همچنین با استناد به اظهارات مقامات مختلف در جلسات این کمیسیون و با تخلف دانستن عدم حضور دادستان تهران در این جلسات، نسخه ای از این گزارش را برای رسیدگی در دادگاه صالح به قوه قضاییه و نسخه دیگری را برای رسیدگی به تخلفات دادستان تهران و دیگر قضات مسئول در این پرونده، به دادسرای انتظامی قضات فرستاده است.

با این همه، در این گزارش اشاره مستقیمی به عاملان قتل خانم کاظمی و نحوه و زمان کشته شدن وی نشده و موضوع اصلی همچنان در پرده ابهام مانده است.

گزارش کمیسیون اصل 90، پس از مجادلات فراوان بر سر قرائت یا خوانده نشدن آن، سرانجام روز سه شنبه، 6 آبان، به رغم مخالفت شماری از نمایندگان محافظه کار مجلس خوانده شد. پیش از این، مهدی کروبی، رئیس مجلس نیز کوشیده بود تا با استناد به نظر وزارت اطلاعات مانع قرائت این گزارش شود، اما اصرار نمایندگان اصلاح طلب موجب شد تا در فرجام، این گزارش در جلسه علنی مجلس قرائت شود.

این درحالی است که حسین انصاری راد، رئیس کمیسیون اصل 90 پس از قرائت این گزارش به خبرنگاران گفت آنچه خوانده شد، تنها قسمت نخست گزارش بود و این کمیسیون در اقدام بعدی خود، ضمن نگارش قسمت دوم گزارش به موضوع عاملین قتل زهرا کاظمی خواهد پرداخت.

جنگال بر سر پرونده خانم کاظمی پس از آن بالا گرفت که روشن شد وی، پس از بازداشت مورد ضرب و جرح قرار گرفته و در اثر ضربه مغزی جان باخته است.

این هیئت پس از پایان کار خود، گزارشی تهیه کرد که سرانجام برای رسیدگی در اختیار دادستانی تهران قرار گرفت.

مهمترین نکته در گزارش هیئت ویژه رئیس جمهوری این بود که بر کشته شدن خانم کاظمی، بر اثر وارد شدن ضربه به جمجمه و خونریزی مغزی تاکید می کرد و جایی برای طرح مسائلی نظیر درگذشت وی به علت سکنه مغزی باقی نمی گذاشت.

با این حال، در گزارش هیئت ویژه رئیس جمهوری به هویت مسئولان قتل زهرا کاظمی اشاره ای نشده و زهرا کاظمی به علت عکاسی از مقابل زندان اوین، مجرم شناخته شده بود.

گزارش هیئت ویژه رئیس جمهوری، در مجموع به سوالات اساسی پاسخی نداده و مسایل را مبهم باقی گذاشته بود و آرایه آن به قوه قضاییه و رسیدگی دادستانی تهران به پرونده نیز موجب تشدید اعتراضات طلبان شد.

این اعتراضات پس از آنکه دستگاه قضایی، یک بازجوی وزارت اطلاعات را به قتل شبه عمد زهرا کاظمی متهم کرد و وزارت اطلاعات این اتهام را به شدت رد کرد، وارد مرحله تازه ای شد که مهم ترین شاخصه آن رویارویی آشکار نیروهای امنیتی و اطلاعاتی جمهوری اسلامی بود.

گزارش کمیسیون اصل 90 که روز سه شنبه خوانده شد بویژه اقدامات سعید مرتضوی، دادستان عمومی و انقلاب تهران را مورد سوال قرار داده و از این لحاظ تفاوت هایی جدی با گزارش هیئت ویژه رئیس جمهوری دارد.

در این گزارش تاکید شده که عکاسی از محل ممنوعه، دلیلی برای بازداشت محسوب نمی شود و با توجه به اینکه زهرا کاظمی، پس از دستگیری فیلم را از دوربین بیرون آورده، صدور دستور بازداشت وی از سوی قاضی، موجه نبوده است.

با این همه گزارش کمیسیون اصل 90، در مجموع به حزیاتی از این دست محدود مانده و در نهایت، سوالات عمده را بی پاسخ گذاشته است. اکنون همه نگاه ها به قسمت دوم این گزارش دوخته شده، که قرار است در آن به عاملان قتل خانم کاظمی پرداخته شود. به این ترتیب، محافظه کاران و اصلاح طلبان درون حاکمیت، با پیگیری دو روند جداگانه، در پی آنند که در نزد افکار عمومی، مسئولیت قتل زهرا کاظمی را به گردن یکدیگر بیندازند. اما نتیجه تداوم چنین روندی، در عین حال می تواند آن باشد که این پرونده نیز همچون پرونده قتل های زنجیره ای حل نشده باقی بماند و به این سوال که چه کس و به چه علت خانم کاظمی را کشت، هرگز پاسخی داده نشود.

دیدگاههای نیروهای سیاسی در مورد شرایط کنونی ایران

عزت‌الله سبحانی: دوم خرداد شکست خورده باید فکر دیگری برای آینده کرد

روزنامه اعتماد: سه شنبه 6 آبان 1382 - 28 اکتبر 2003

عزت‌الله سبحانی گفت: جریان‌های اصلاح طلب و تحول خواه نباید در انتخابات آینده شرکت کنند. سبحانی افزود: البته این دیدگاه شخصی من است اما من شرکت نمی‌کنم زیرا شورای نگهبان با قدرت نظارت استصوابی، نامزدها را قلع و قمع می‌کند و اگر ببیند فردی دارای اندکی سابقه اصلاح طلبی و یا تعدیل در نظام سیاسی بوده است، صلاحیت او را رد خواهد کرد. البته ممکن است افرادی هم از فیلترها بگذرند و صلاحیت چهره های ناشناس اصلاح طلبی هم تایید شود. مهندس سبحانی که با پایگاه خبری پارتیانا گفت‌وگو می‌کرد، افزود: بنده تردید ندارم که مردم در انتخابات آتی شرکت نخواهند کرد. اگر در این انتخابات تعدادی از نامزدهای اصلاح طلب، برای خالی نبودن عریضه و مانور تبلیغاتی مبنی بر آزاد بودن انتخابات تایید صلاحیت شوند، باز هم مردم به آنها رای نخواهند داد و برای نخستین بار جناح راست بطور قانونی برنده انتخابات خواهد شد. زیرا در انتخابات آینده چون اکثریت مردم شرکت نمی‌کنند، با شرکت 15 - 10 درصد مردم، محافظه کاران برنده انتخابات خواهند بود و خواهند گفت: «شما چه می‌گویید. ما در يك انتخابات قانونی برنده شده ایم و منتخب مردم هستیم.» سبحانی در پاسخ به این تحلیل که برای در دست داشتن تریبون و تاثیرگذاری در درون حاکمیت باید در انتخابات شرکت کرد گفت: در مجلس ششم که دو سوم نمایندگان اصلاح طلب بودند، کدام قانون را توانستند به تصویب برسانند؟ اصلاح قانون مطبوعات، اصلاح قانون انتخابات، پیوستن به کنوانسیون منع شکنجه و... آنها حتی دو لایحه رییس جمهوری را نیز نتوانستند تصویب کنند. البته نمایندگان تصویب کردند اما در فیلتر شورای نگهبان گیر کرد و مجمع تشخیص هم که از خودشان است. وی افزود: درواقع این اقلیت بودن و آن تریبون داشتن هیچکدام ارزشی ندارد. سبحانی با اشاره به سخنان آقای خاتمی که از گروه های دوم خرداد خواست تا در انتخابات شرکت کنند، با خنده خاصی گفت: من نمی دانم آقای خاتمی چه استدلالی دارد. ایشان می داند که اگر جبهه دوم خرداد در انتخابات شرکت کند، از يك طرف، فیلتر شورای نگهبان عمل می‌کند و از سوی دیگر مردم هم در انتخابات شرکت نمی‌کنند. لذا شرکت گروه های دوم خرداد در این انتخابات تنها به جریان محافظه کار و انتخابات مشروعیت خواهد داد. وی گفت: دوم خرداد شکست خورده است و ما هر قدر درون این شکست دست و پا بزنیم و هر چه هم به دست بیاوریم، خیالی خواهد بود و دستاوردی پایدار، محکم و ریشه دار نخواهد بود. لذا باید فکر دیگری برای آینده کرد.

سرکوب و نقض حقوق بشر توسط رژیم حاکم بر ایران

نامه تعدادی از اعضای فراکسیون نمایندگان کرد مجلس به روسای سه قوه

سه شنبه 6 آبان 1382 - 28 اکتبر 2003

فراکسیون نمایندگان کرد در مجلس شورای اسلامی طی نامه‌ای به رئیس جمهور، رئیس قوه قضاییه و رئیس مجلس شورای اسلامی، خواستار رسیدگی به مشکلات منطق کردنشین شدند. به گزارش خبرنگار پارلمانی ایلنا، امضاکنندگان نامه مدعی شده‌اند: « ما امضاءکنندگان ذیل به عنوان وکیل و نماینده ملت در تعقیب مکاتبات قبلی و هشدارهای شفاهی پیشین اعلام می‌داریم که متأسفانه عوامل نیروی انتظامی در مناطق کردنشین با اسلحه و گلوله ای که از محل بیت المال تهیه و در اختیار آنها قرار گرفته است مرتباً و به تواتر اقدام به کشتار مردم بی گناه و غیر مسلح نموده و می‌نمایند. اوضاع منطقه به شدت حساس شده است زیرا بدون حکم محکمه صالحه، نیروی انتظامی خود وظیفه ضابط و قاضی و مجری قانون را عهده دار و حکم قتل عام را داده است(قبای ذنب قتل).» این نمایندگان در ادامه از مسوولین قوای سه گانه تقاضا کرده‌اند دستور رسیدگی فوری به این مساله را بدهند.»

لازم به ذکر است این نامه به امضای حاصل داسه، صلاح‌الدین علایی، محمد محمدرضایی، رحمان بهمنش، رحمان نامجو، مقصود اعظمی، عبدالله سهرابی، بهاء‌الدین ادب، کریم فتاح‌پور، جلال جلالی‌زاده و محسن ترکاشوند رسیده است. پایان پیام

تروریسم و سلاح‌های کشتار جمعی

وزارت امور خارجه آمریکا: ایران باید افراد مظنون به عضویت در شبکه تروریستی القاعده را به کشورهایشان تحویل دهد

رادیو فردا - سه شنبه 6 آبان 1382 - 28 اکتبر 2003

وزارت امور خارجه آمریکا می‌گوید ایران باید افراد مظنون به عضویت در شبکه القاعده را به کشورهایشان تحویل دهد. ریچارد باوچر سخنگوی وزارت خارجه آمریکا گفت دادن اسامی مظنون به عضویت در القاعده به سازمان ملل کافی نیست و ایران باید افرادی را که می‌گوید در بازداشت هستند یا به کشورهای متبوعشان یا به آمریکا تحویل دهد. وزارت خارجه ایران روز یکشنبه اعلام کرد اسامی افراد مظنون به عضویت در القاعده که پس از بازداشت در ایران به کشورهایشان مسترد شده‌اند و یا در بازداشت ایران هستند را به شورای امنیت سازمان ملل داده است. ایران از ارائه کردن اطلاعات بیشتر و روشن کردن هویت افرادی که در بازداشت هستند خودداری کرده است. نیمان‌مدن (رادیو فردا): کولین پاول وزیر امور خارجه آمریکا دو روز پس از اظهارات حمیدرضا آصفی گفت ما می‌خواهیم هر کسی را که ایران در این رابطه بازداشت کرده است برای برگزاری دادگاه و انجام محاکمه به کشور متبوعش بازگرداند و یا به ما تحویل دهد. آقای پاول که با خبرنگاران سخن می‌گفت در ادامه از پیگیری تازه‌ترین اظهارات مسئولان وزارت خارجه ایران درباره مظنونان عضویت در القاعده خبر داد و افزود ما در انتظار حل این مساله هستیم. همزمان ریچارد باوچر سخنگوی وزارت امور خارجه ایالات متحده نیز گفته است ما معتقدیم ایران به این نیاز دارد که همه مظنونان به فعالیت در گروه تروریستی القاعده را یا باید به آمریکا تحویل دهد و یا به کشورهای اصلی شان بازگرداند و یا به کشورهای ثالث بفرستد.

آقای باوچر در ادامه با بیان این که انجام این کار از سوی ایران ضروری است و دیگر کشورها نیز باید به اطلاعاتی درباره این افراد دسترسی یابند بر لزوم آگاهی یافتن از فعالیت‌های گذشته و آینده القاعده از سوی این مظنونان زندانی در ایران تأکید کرد و گفت ایران بیشتر شماری از مظنونان عضویت در القاعده را به کشورهای ثالث تحویل داده اما در حال حاضر از این نگرانی که به طور مشخص اطلاعاتی از روند پیشرفت برنامه‌های وابستگان و اعضای احتمالی القاعده که در ایران در بازداشت هستند نداریم. دو روز قبل ایران اعلام کرد در چارچوب قطعنامه سازمان ملل متحد که از کشورها خواسته شده اطلاعات مربوط به افراد تروریست به این سازمان تسلیم شوند اسامی 87 تن از مظنونان به عضویت در القاعده را به مسئولان سازمان ملل تحویل داده و 147 تن دیگر را نیز همچنان در بازداشت دارد. در همین حال مسئولان جمهوری اسلامی ماه‌ها قبل از دستگیری نزدیک به 500 تن از وابستگان و مرتبطان به القاعده خبر داده بودند. افرادی که در ماه‌های پس از رویداد 11 سپتامبر 2001 بازداشت شده بودند و به گفته همین مسئولان ایرانی تاکنون شماری از آنها به کشورهایشان و یا کشورهای ثالث تحویل داده شده‌اند.

اما با این حال به نظر نمی‌رسد که افراد مسترد شده از اعضای بلند مرتبه گروه تروریستی القاعده باشند و این نکته باعث شده تا تمایل برای پی بردن به هویت افراد همچنان زندانی در ایران افزایش یابد. به عقیده منابع دیپلماتیک و رسانه‌های جهان عرب، سلیمان ابوغیث، سخنگوی القاعده، سیف العدل یکی از سران این گروه تروریستی و سعد بن لادن پسر اسامه بن لادن احتمال دارد میان 147 مظنون بازداشت شده در ایران باشند. ریچارد باوچر سخنگوی وزارت امور خارجه ایالات متحده آمریکا اگرچه درباره این گمانه‌زنی‌ها و احتمالات سخنی نگفت اما اظهار داشت ایرانیان خودشان قبلاً گفته‌اند برخی از سران عالی‌رتبه القاعده را در اختیار دارند. آقای باوچر در پایان خاطر نشان کرد نگرانی‌های ما در این باره به همراه گزارش‌های تازه مبنی بر حضور شماری از اعضای القاعده در خاک عراق افزایش یافته است.

جمهوری اسلامی ایران درخواست آمریکا را برای تحویل دادن ده‌ها عضو مظنون القاعده رد کرد

رادیو آمریکا - سه شنبه 6 آبان 1382 - 28 اکتبر 2003

جمهوری اسلامی ایران درخواست آمریکا را برای تحویل دادن ده‌ها عضو مظنون القاعده به کشورهای اصلی آنها یا آمریکا رد کرده است.

حمید رضا آصفی، سخنگوی وزارت امور خارجه روز سه‌شنبه گفت اعضای دستگیر شده القاعده در ایران مرتکب جرم شده‌اند و در دادگاه‌های ایران محاکمه خواهند شد. روز دوشنبه کالین پاول، وزیر امور خارجه آمریکا گفت ایران باید نزدیک به ۱۵۰ مظنون را که هنوز در آنجا در بازداشت بسر می‌برند تحویل دهد. یک سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا گفت اساسی است که کشورهای دیگر به اطلاعاتی که این افراد ممکن است درباره فعالیت‌های گذشته و آینده القاعده داشته باشند، دسترسی پیدا کنند.

ایران اخیراً گزارشی شامل اسامی حدود ۲۲۵ تروریست مظنون به سازمان ملل متحد ارائه داد. گفته می‌شود که از این تعداد، ۷۸ نفر قبلاً اخراج شده‌اند و ۱۴۷ نفر هنوز در ایران زندانی هستند. در این گزارش، تهران می‌گوید به القاعده، اوسامه بن لادن یا رژیم برکنار شده طالبان اجازه نداده است در ایران فعالیت کنند. ایران همچنین گفت سالها پیش به جامعه بین‌المللی هشدار داد که طالبان و القاعده تندرو و متعصب، صلح منطقه ای و بین‌المللی را تهدید می‌کنند.

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

بوش: گشتی های مرزی در عراق افزایش یافته

بی بی سی - سه شنبه 6 آبان 1382 - 28 اکتبر 2003

در حالی که در انفجار یک خودروی بمب گذاری شده در شهر فلوجه در غرب بغداد، دست کم شش کشته برجای گذاشته، جرج بوش، رئیس جمهوری آمریکا تازه ترین حملات در عراق را به حامیان محلی صدام حسین، رئیس جمهوری سرنگون شده این کشور و همچنین گروه های تروریستی خارجی نسبت داده است.

آقای بوش روز سه شنبه، بیست و هشتم اکتبر، در یک کنفرانس مطبوعاتی در کاخ سفید گفت این افراد و گروه ها معتقدند که با حملات انتحاری، در اراده آمریکا خلل ایجاد خواهد شد. رئیس جمهوری آمریکا افزود نیروهای آمریکا همچنان در عراق باقی خواهند ماند اما وی اذعان کرد که عراق همچنان کشوری خطرناک است.

آقای بوش گفت تعداد گشت های مرزی در عراق افزایش یافته و آمریکا از نزدیک با ایران و سوریه همکاری دارد و برای این دو کشور روشن ساخته که از آنها انتظار دارد از نفوذ افراد از مرزهای این دو کشور به عراق جلوگیری کنند. رئیس جمهور آمریکا از کنگره این کشور خواست هر چه سریعتر بودجه ای را که وی برای تامین امنیت و بازسازی عراق تقاضا کرده، تصویب کند. درخواست بوش از فلسطینی ها

رئیس جمهوری آمریکا در سخنان خود به روند صلح خاورمیانه نیز اشاره کرد و بار دیگر از رهبری فلسطینی ها خواست برای مبارزه با تروریسم تلاش بیشتری به خرج دهد. وی گفت آمریکا شاهد تعهد کافی آنها برای مبارزه با تروریسم نیست. آقای بوش همچنین یک بار دیگر از اقدام اسرائیل در ایجاد حصار در کرانه باختری انتقاد کرد و این حصار را مساله ای خواند که تشکیل کشور مستقل فلسطینی را دشوار ساخته است.

آخرین تحولات عراق: عملیات انتحاری در فالوجه، حمله به سربازان آمریکا در موصل و دستگیری 50 نفر در پیوند با انفجارهای بغداد

ماه منیر رحیمی - رادیو فردا - سه شنبه 6 آبان 1382 - 28 اکتبر 2003

پلیس عراق گفت که در جریان عملیات انتحاری در نزدیکی یک ایستگاه پلیس در شهر فالوجه، شخص بمب گذار و چند غیر نظامی کشته شدند. در همین حال ارتش آمریکا اعلام کرد که روز گذشته در موصل، در شمال عراق، در جریان حمله افراد ناشناس، چهار سرباز آمریکایی زخمی شدند. همچنین در شمال بغداد، نیروهای آمریکایی بامداد امروز 50 نفر را بازداشت کردند. یکی از مقامات ارتش آمریکا اعلام کرد که این افراد به عضویت در یک شبکه تروریستی که حملات اخیر در عراق را به عهده داشت، متهم هستند. در جریان انفجارهای روز گذشته در بغداد، 34 نفر کشته و بیش از 200 نفر زخمی شدند. رهبران جهان انفجارهای دیروز در بغداد را شدیداً محکوم کردند. فرماندهان نظامی آمریکا در بغداد گفتند که عوامل انفجارهای روز دوشنبه، احتمالاً افراد خارجی بودند. به گفته این فرماندهان، یکی از افرادی که دیروز قصد حمله به یک پاسگاه پلیس دیگر را داشت، دستگیر شده است و این شخص می‌گوید که اهل سوریه است و پاسپورت سوری دارد. شورای آمریکایی اداره امور عراق آمار در آمد فروش نفت عراق از زمان سقوط رژیم صدام حسین را یک میلیارد و 400 میلیون دلار اعلام کرد. شورای آمریکایی اداره امور عراق اعلام کرد که سه میلیارد دلار در صندوق توسعه عراق گذاشته شده که در آن درآمدهای نفتی و سایر درآمدها برای بازسازی عراق قرار دارد.

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

روزنامه های تهران: 6 آبان

بی بی سی - سه شنبه 6 آبان 1382 - 28 اکتبر 2003

یک هفته بعد از توافق های تهران با سه وزیر اروپائی در مورد پذیرش شرایط شورای حکام سازمان بین المللی انرژی اتمی، روزنامه های تهران همچنان به تحلیل این توافق ها و اظهار نظر درباره آینده روابط خارجی جمهوری اسلامی ادامه داده اند.

ایران روزنامه خبرگزاری جمهوری اسلامی در گزارشی نظر گروه های مختلف سیاسی را درباره توافق های تهران منعکس کرده که بر اساس آن علی مزروعی از نمایندگان اصلاح طلب مجلس از توافق ها

دفاع کرده و گفته با توجه به مسیرهای طی شده راه دیگری هم وجود نداشت و بهترین راه انتخاب شد.

به نوشته **ایران** علی هاشمی از جمع کارگزاران سازندگی گفته است ایران در این توافق ها چیزی را از دست نداد ولی محسن بیحوی از تشکل های محافظه کار اظهار نظر کرده که شاید اگر تلاش بیش تر می شد دستاوردهای بهتری داشت.

یاس نو در خبری با اشاره به این که حسن روحانی در مذاکرات مربوط به فعالیت های هسته ای با اروپائیان نماینده رهبر جمهوری اسلامی بود نوشته که او در هنگام سخنرانی در مسجدی در شاهرود با اعتراض عده ای از دانشجویان بسیجی روبرو شده گفته است به عنوان نماینده مقام رهبری می گویم اگر دولت پروتکل را امضا کرد بدانید که با موافقت رهبر بوده است.

به نوشته **یاس نو** دبیر شورای عالی امنیت ملی در حالی که دانشجویان حزب اللهی از جلسه سخنرانی او به اعتراض خارج می شدند و در شعارهای خود از وی می خواستند که صراحت داشته باشد گفته است که مقالات اغراق آمیز برخی روزنامه ها آنان را تحریک کرده است.

ایران در خبری پیرامون سفر پنج بازرسی تازه سازمان بین المللی انرژی اتمی به ایران، از قول سخنگوی آن سازمان نوشته که بازرسان برای تحقیق پیرامون اطلاعاتی که دولت ایران به آن ها داده سفر می کنند و از جمله در صدد مشخص کردن منبع آلودگی های اورانیومی در ایران هستند.

در حالی که به نوشته **کیهان** گزارش کمیسیون اصل نود مجلس درباره قتل زهرا کاظمی با وجود مخالفت اقلیت محافظه کار قرائت شده است، یکی از اعضای جناح محافظه کار گفته است که این قتل کار برنامه ریزی شده دستگاه های اطلاعاتی خارجی بود تا بدبینی بین المللی علیه جمهوری اسلامی ایجاد شود.

عضو حقوقدان شورای نگهبان به نوشته **انتخاب** عامل قتل زهرا کاظمی را بازجوی وزارت اطلاعات اعلام کرده و خواستار آن شده که انگیزه های وی بررسی شود.

به نوشته روزنامه **ایران**، دادگاهی در تهران، مدیر مسوول روزنامه **مردم سالاری** را از اتهام تشویش افکار عمومی در نوشتن مقاله ای در تقبیح قتل زهرا کاظمی تبرئه کرده است.

دادستان تهران در شکایت خود علیه روزنامه **مردم سالاری** مقاله این روزنامه درباره پرونده قتل زهرا کاظمی را به قصد تشویش افکار عمومی نشان داده بود که دادگاه آن را نپذیرفت.

یاس نو در مقاله ای نوشته است که از جمله بزرگ ترین موفقیت های اصلاح طلبان از زمان پیروزی محمد خاتمی در انتخابات ریاست جمهوری آن است که وزارت اطلاعات را در زمینه قانونمندی قرار داد ولی متأسفانه ادامه این روند در مورد دستگاه های دیگر با موانعی برخورد کرد.

به نوشته مصطفی تاج زاده در هر حکومت دیکتاتوری دستگاهی که متصدی سرکوب مخالفان و خاموش کردن صدای منتقدان است مورد نفرت مردم قرار دارد و جز به راس هرم قدرت پاسخگو نیست و بدنام است.

یاس نو در گزارشی درباره چهارمین روزه سیاسی روزنامه نگاران و فعالان سیاسی که به دعوت جنبش دانشجویی و به عنوان اعتراضی مدنی و مسالمت جوانه علیه وضعیت زندانیان سیاسی برپا شده بود نوشته در این مراسم گفته شد که نگاه داشتن افراد در سلول های انفرادی و ادامه توقیف موقت آن ها خلاف قوانین جاری کشور است.

یاس نو که بخش هائی از گفته های خانواده زندانیان سیاسی را برای جلوگیری از تعطیل روزنامه با سه نقطه مشخص کرده است از زبان نرگس محمدی همسر تقی رحمانی نوشته می گویند زندان سیاسی و سلول انفرادی وجود ندارد ولی ما از دیدن عزیزانمان که در سلول های انفرادی هستند محرومیم.

کیهان در سرمقاله خود از گزارش یاس نو انتقاد کرده و آن را حمایت از چند مجرم به حساب آورده و نوشته تعدادی از فعالان سیاسی که برخی از آنها سابقه دریافت کمک های مالی از آمریکا و عده ای نیز پرونده فساد مالی دارند، به حمایت از کسانی که اطلاعات سری نظام را به آمریکا فروخته اند، دست به بازی «روزه سیاسی» می زنند.

حسین شریعتمداری اظهار امیدواری کرده که فعالیت های اصلاح طلبان بی نتیجه باشد و در انتخابات آینده مردم نشان دهند که نیروهای حزب اللهی را انتخاب می کنند.

مقاله ای در **یاس نو** با اشاره به این که بعد از گفتگوهای مربوط به فعالیت های هسته ای نوبت فشارهای بین المللی درباره نقض حقوق بشر در ایران خواهد بود به مسوولان کشور هشدار داده که این بار نگذارند کار به دقیقه نود برسد و قبلاً وضعیت آزادی بیان و دستگیری فعالان سیاسی را سرو سامان دهند.

به نوشته جعفر گلایی در حالی که محافظه کاران معتقدند که مساله مردم نه چند زندانی و نه بسته شدن هشتاد روزنامه بلکه مسائل اقتصادی است معلوم نیست چرا مسائلی به این کوچکی را حل نمی کنند و بهانه را از دست رقیبان و بیگانگان نمی ستانند.

آفتاب یزد خبر داده که هاشم آغاچری استاد دانشگاه که از یک سال و نیم پیش به دنبال یک سخنرانی در همدان که برای وی حکم اعدام در پی آورد در زندان به سر می برد در ملاقاتی با خانواده خود گفته است که تصمیمی گرفته که در روزهای آینده به اجرا خواهد گذاشت و مسوولیت آن به عهده کسانی است که به وضعیت او رسیدگی نمی کنند.

یک روز پس از انتشار خبر بسته شدن موزه پرویز تناولی مجسمه ساز معروف ایرانی توسط شهرداری تهران، بزرگمهر حسین پور در کاریکاتور خود در **یاس نو** تناولی را مجسم کرده که در جزیره دور نوشته و در درون آبی که اطراف وی را گرفته یک «هیچ» می بیند که اشاره ای است به مجسمه های چهل سال پیش.

کیهان با تکرار اتهاماتی علیه پرویز تناولی، ضمن حمایت از عمل شهرداری تهران از **یاس نو** به خاطر چاپ این کاریکاتور انتقاد کرده و آن را با گزارش همین روزنامه درباره زندانیان سیاسی همسو دانسته و نشانه آن که اصلاح طلبان از همه متخلفان و مخالفان اسلام حمایت می کنند.

کوناگون

متن کامل گزارش کمیسیون اصل 90 مجلس درباره پرونده علل و عوامل کشته شدن زهرا کاظمی
سه شنبه 6 آبان 1382 - 28 اکتبر 2003

گزارش کمیسیون اصل 90 قانون اساسی مجلس شورای اسلامی درخصوص رسیدگی به پرونده شمار 4952 م مربوط به علل و عوامل کشته شدن خانم زهرا کاظمی عکاس و خبرنگار ایرانی امروز توسط جمیله کدیور در صحن علنی مجلس قرائت شد.

به گزارش سرویس مجلس خبرگزاری کار ایران، ایلنا، متن کامل این گزارش که امروز در اختیار خبرنگاران پارلمانی قرار گرفت، بدین شرح است:

« در تاریخ 82/4/18 شکواییه خانم عزت ابراهیمی، مادر خانم زهرا کاظمی واصل گردید که ملتسمانه در خصوص وضعیت دخترش کمک می خواست و تصریح داشت که فرزندش در بیمارستان بقیه الله در حالت اغماء بستری می باشد و امیدی به زنده ماندنش وجود ندارد. کمیسیون بلافاصله به جناب آقای علیزاده ریاست محترم دادگستری تهران نامه ای به شماره 90/15749/4952 م مورخ 82/4/18 ارسال داشت که پاسخ داده شد (اینجانب در این مساله نقشی ندارم) این موضوع به آقای مرتضوی دادستان تهران مربوط است.

در تاریخ 82/4/19 نامه دیگری به شماره 90/15504/4952 م مورخ 82/4/19 به جناب آقای مروی معاون محترم قوه قضاییه فاکس گردید و طی آن مخبر محترم کمیسیون برای عیادت خانم کاظمی معرفی گردید.

در تاریخ 82/4/24 یعنی پنج روز بعد جوابیه ای از آقای مرتضوی دادستان محترم تهران به شماره 82/4/19 مورخ 20/31/182 م به این کمیسیون واصل گردید که عینا در آن نامه چنین آمده است: (... برابر گزارش مدیر کل مطبوعات و رسانه های خارجی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آقای محمد حسین خوشوقت نامبرده (خانم کاظمی) بدون کسب مجوز از وزارت اطلاعات و رعایت تشریفات قانونی در کشور حاضر و برای یکی از سرویسهای خارجی به تهیه گزارش و تصویر مبادرت کرده است. مدیر کل مطبوعات خارجی وزارت فرهنگ مطابق تقاضای کتبی پیوست پرونده از دادسرا تقاضای ممانعت از فعالیت نامبرده نموده است. موضوع از طریق معاونت ضد جاسوسی وزارت اطلاعات پی گیری و خانم کاظمی به منظور رسیدگی به اعلام فوق در اختیار آن واحد قرار گرفت که پس از اولین مرحله تحقیقات نامبرده اظهار کسالت می نماید و توسط معاونت ضد جاسوسی وزارت مزبور به بیمارستان بقیه الله الاعظم (عج) جهت مداوا منتقل می گردد.

در پایان نامه آقای مرتضوی اضافه می نماید که: (مشارالیها، - مخبر کمیسیون - می تواند راسا به بیمارستان مراجعه و با خانم زهرا کاظمی ملاقات حضوری نماید.)

این نامه در حالی به کمیسیون واصل می شود که خبر فوت خانم کاظمی چند روز پیش در تمام جراید منتشر شده بود. بعد از این مرحله در تاریخ 82/5/7 با حضور آقای مسجد جامعی وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی و آقای شوشتری وزیر محترم دادگستری و آقای پزشکیان وزیر محترم بهداشت و درمان و برخی معاونان این وزارتخانه ها و معاون محترم رییس جمهور جناب آقای سید محمد علی ابطحی و برخی معاونان وزارت کشور و وزارت اطلاعات و آقای خوشوقت مدیرکل محترم مطبوعات و رسانه های خارجی و ریاست محترم پزشکی قانونی آقای دکتر صدر کمیسیون تشکیل جلسه داد و اظهارات آقایان در 92 صفحه از نوار پیاده شد و درباره گزارش مورخ 82/4/28 هیات ویژه رییس جمهور مفصل بحث گردید.

در جلسه فوق الذکر آقای خوشوقت مدیر کل مطبوعات و رسانه های خارجی عینا چنین اظهار داشت: (... در تاریخ 82/4/4 چهارشنبه صبح اول وقت دفتر آقای مرتضوی تماسی روی موبایل من داشتند که خواستند من با آقای مرتضوی تماس فوری بگیرم... من بلافاصله تماس گرفتم ایشان به من گفتند که یک خبرنگار جاسوس گرفتیم در حال جاسوسی و متوجه شدیم که شما در واقع مجوز فعالیت به ایشان داده اید، شما چرا به جاسوسها مجوز کار می دهید؟) وقتی که موضوع پرونده مجوز داده شده و عکس خانم کاظمی ملاحظه شد آقای مرتضوی گفتند) بله این همین خانم کاظمی هست ایشان جاسوس است و اعتراض به جاسوسی کرده، اعتراف کرده که وصل به سرویس هست.

به هر حال شما کمک کردید به ایشان برای این جرمی که مرتکب شده اگر ایشان اعتراف بکنند که با شما قبل از اینکه از عراق به ایران بیاید در ارتباط بوده و این اقدام مجرمانه را با همکاری شما انجام داده

با او همدست بودید چه کار می کنید؟ به آقای مرتضوی گفتم که باید ثابت کنید.... ایشان گفتند تا بخواهد ثابت شود خیلی طول می کشد... اگر من بخواهم... اگر من بخواهم بفرستم به اوین زیردست بازجو می روید معلوم نیست کی بیاید بیرون و این کار را انجام نمی دهم. اگر بخواهم وثیقه تعیین کنم که الان ساعت چهار است دیر است این کار را هم نمی کنم ولی شما این فرم متهم به معاونت در جرم جاسوسی را پر کنید.... (نهایتاً وقتی دیدم منصرف نمی شود) .... من رابطه فامیلی را که با عالترین مقامات نظام دارم به ایشان گفتم این را که آقای مرتضوی شنیدند خیلی برخوردشان عوض شد البته عذرخواهی نکردند اما اعتماد کامل بوجود آمد و گفتند به هر حال اوضاع بسیار سخت و خطرناک و دشوار است این خبرنگارها همه جاسوس هستند می آیند و خط می دهند و مشکل ایجاد می کنند شما مساعدت کنید و خبرنگار خارجی را تا انتهای تیرماه 1382 اجازه ورود به ایران ندهید. من خیلی استقبال کردم و به آقای مرتضوی گفتم اگر چنین چیزی هست ما بسیار حساس هستیم این کار را انجام دهیم. آقای مرتضوی اضافه کردند که این خانم علاوه بر جاسوسی وظیفه دیگری هم داشتند و آن بررسی در مورد توزیع صد میلیون و یا پانصد میلیون دلار (تردید از من است) پول آمریکاست به افراد مختلف برای براندازی نظام، تا ببینند که اینان به وظایفشان عمل کرده اند یا خیر؟ « شنبه 21 تیرماه باز دفتر ایشان به من تلفن کردند و گفتند آقای مرتضوی می خواهند ساعت 3 امروز حتما شما را ببینند.... رفتم و ایشان بلافاصله گفتند این خانم فوت کرد و حالا شما این خبر را چگونه می خواهید مخابره کنید؟

(بعد آقای مرتضوی اصرار کردند برای خبرنگاران بنویس که (: ..... این خانم نزد بازجویان وزارت اطلاعات بوده آنجا اظهار کسالت می کند و به بیمارستان اعزام می شود و آنجا سگته مغزی می کند و می میرد. آقای مرتضوی اصرار داشت که من بنویسم وزارت اطلاعات هم ایشان را تایید نمی کرده است ... و گفتند این مطالب را از قول من ننویس و از قول خودت بنویس ... به هر حال من کوتاه آمدم که اینها را از قول یک مقام قضایی یا یک مرجع قانونی ذکر کنیم و نه از قول دادستان ... بعد از تایپ آقای مرتضوی گفتند امضا کن و من امضا کردم.... ایشان به دفترشان گفتند این متن مصاحبه امضا شده را برای خبرگزاری فکس کنید... من خواستم خداحافظی کنم آقای مرتضوی با خنده زیبایی به من گفتند شما باش و از این جا برو تا خبر که روی خروجی ایرنا رفت و برای ما فکس شد از این جا تشریف ببرد... و گفتند از خدایخواه یا خدا کند این مساله بعرجن نشود چون به هر حال شما مقصرد چون مجوز دادید. من وقتی این برخورد را دیدم ناچار شدم واکنش لازم را نشان بدهم و به ایشان گفتم هر اقدامی که خواستید علیه من انجام دهید... اما وقتی که آقای مرتضوی در پاسخ آقای آرمین به صورت مکتوب آن اظهارات خلاف را کردند من واقعا شوکه شدم و وجدانم اجازه نداد سکوت کنم و مجبور شدم به صورت مکتوب پاسخ بدهم.)

آقای خوشوقت در قسمت دیگر از اظهارات خود گفتند « آقای صحفی معاون محترم مطبوعاتی و تبلیغاتی وزارت ارشاد در جریان کامل (هر دو ملاقات) قرار داشتند... به هر حال احتمال داشت بازداشت بشوم و این کمک می کرد به درگیری بیشتر... و وقتی دیدم ایشان قصد تهدید و ارباب دارد به او گفتم هر اقدامی که صلاح می دانند انجام دهند و من از خود طبق قانون دفاع خواهم کرد.» در تاریخ 82/6/4 خانم عزت کاظمی با مراجعه به کمیسیون و ضمن تکرار شکایت مبنی بر رسیدگی به قتل دخترش صریحا گفتند: « ... در بیمارستان آثار ضرب و جرح بر بدن او مشاهده کردم... و بعد از فوت تلفنی مرا از زندان اوین احضار کردند و چون من شرایط مساعدی نداشتم صاحبخانه رفتند و به ایشان گفته بودند به صلاح شما و ایشان است که جنازه را هر چه زودتر دفن کنید و فردا مراجعه کرده و رضایت مرا گرفتند... و من مجبور شدم رضایت بدهم...» در همین تاریخ 82/6/4 کمیسیون با حضور معاونین محترم حقوقی و حفاظت اطلاعات و ضد جاسوسی وزارت اطلاعات و تعدادی از نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی از سایر کمیسیونهای تخصصی تشکیل جلسه داد و دادستان تهران آقای مرتضوی علی رغم دعوت رسمی مانند جلسه قبل حضور نیافتند.

در این جلسه معاونین محترم وزارت اطلاعات پیرامون علل و عوامل قتل خانم زهرا کاظمی مطالب مهمی بیان کردند که به عینه ضبط و پیاده شده و ضمیمه پرونده است. برخی نکات قابل توجهی که معاونین محترم وزارت اطلاعات اظهار داشتند بدین قرار است: « ... همه زوایای مساله برای وزارت از روزهای نخست روشن بود... در طول این پنجاه روز وزارت سختی ها و فشارها را به جان خرید و همه تلاشش را بکار گرفت... با مقام معظم رهبری با رییس قوه قضاییه با ریاست جمهوری با شعبه رسیدگی کننده پرونده چندین مکاتبه انجام داد، گفت و گوها و جلسات مکرر با همه کسانی که به گونه ای مسوول قضیه بودند انجام گرفت تا مسیر بازپرسی را به مسیر صحیحی هدایت کند و نظام هم خسارتی نبیند، اما متأسفانه همان چیزیکه قبل از رسیدگی به پرونده به صراحت از سوی متصدیان (قضایی) ابراز می شد به عنوان نتیجه نهایی اعلام شد... وقتی با دستگاه امنیتی نظام اینگونه غیر عادلانه و غیر منصفانه عمل می شود جا دارد ما نگران سرنوشت آحاد مردم باشیم...»

در جای دیگر اظهارات معاونین وزارت چنین آمده است: « ..... مشاور قضایی ضد جاسوسی وزارت به آقای دادستان اعتراض می کند که شما چرا متهم به جاسوسی را به جایی تحویل دادید که در تخصص آنها نیست این خانم باید در اختیار وزارت اطلاعات

باشد، نظر ما این بوده که وی را آزاد کنید برود، اما هنگامی که وی را دستگیر کردند قاعده این بوده که تحویل وزارت بدهید تا ما از وی تحقیق کنیم و نتیجه را به شما اعلام نمایم...»
در مورد ضربات وارده به خانم کاظمی یکی از معاونین وزارت اطلاعات چنین می گوید:
«... تحقیقات نشان می دهد در دو جا خانم کاظمی ضربه خورده است. یک مرحله وقتی بوده که می خواسته اند کوله پشتی وی را بگیرند و وی از تحویل آن خودداری می کرده است. در این حال یک ضربه محکمی به طرف چپ صورت ایشان می خورد و از طرف به زمین می خورد که این را مدارک پزشکی بیمارستان آثار جراحی را تایید می نماید و در این مرحله وی در دست چند تا از قضات محترم پرسنل زندان اوین بودند... این مرحله را سرباز برچک و پرسنل زندان و سربازهایی که آنجا دیدند و در حدود 20 نفر می شوند در اظهارات اولیه شهادت داده اند... بعدا این شهود را جمع می کنند و می برند توجیه می کنند... تا همه حرفهایشان را پس بگیرند. این کار را مسوولین حفاظت اطلاعات زندان اوین انجام می دهند... دفتر وقایع زندان و وقایع بندها دستکاری شده و مخدوش است، ما برداشتمان این است که قوه قضاییه (دادستانی تهران) از قبل نظر داشته که این موضوع را در وزارت اطلاعات جستجو کند... در گزارش نیروی انتظامی به هیات ویژه ریاست جمهوری نوشته شده که خانم زهرا کاظمی با خط خود نوشته است بینی ام را شکسته اند، انگشت شست مرا و همین طور انگشت پای مرا شکسته اند... حال چطور می شود وزارت اطلاعات به کسی که گفت آزادش بکنید بعد برویم زندان بکشیمیش...»
آقای یونسوی وزیر محترم اطلاعات در نامه ای به آقای رییس جمهور می نویسد که: «پرسنل وزارت اطلاعات تاوان عضویت خود در دولت شما و پرهیز از ظلم و بی عدالتی را می پردازند.»
در جای دیگر از اظهارات وزارت اطلاعات آمده است:

«... مقام معظم رهبری در این خصوص به دو مطلب تاکید دارند یکی اینکه آقای شاهرودی، کشف حقیقت شود نه مصلحت سنجی و ثانیاً به سرعت باید اینکار انجام شود و حکم صادر شود... داور تعیین شده در دفتر مقام معظم رهبری هم پس از بررسی مدارک وزارت اطلاعات و مدارک دادستانی تهران حکم می کند که حق با وزارت است... اما در عین حال اقدامی صورت نمی گیرد...
دوستان قضایی می گویند بنا به نظر پزشکان شما اصلاً وارد روز دوم و سوم (دستگیری) نشوید هر چه باید پیدا شود باید روز پنجم باشد. آقای شاهرودی ریاست محترم قوه قضاییه هم که من (یکی از معاونین وزارت اطلاعات) رفتم خدمتشان می گفتند حالا دو تا هم بازداشت بشوند! به نفع نظام است. ما گفتیم آنکس که کرده باید بازداشت بشود ربطی به ما ندارد. ایشان فرمودند دخالت توی کار قضایی نکنید...»

با توجه به مجموع محتویات پرونده به منظور استماع نظرات دادستانی تهران و رفع ابهامات موجود طی نامه شماره 90/15742/4952 مورخ 82/6/5 پانزده سوال مشخص برای آقای مرتضوی دادستان عمومی تهران ارسال شد که تا تاریخ 82/6/9 پاسخها را به این کمیسیون اعلام نمایند.

برخی سوالات به قرار ذیل می باشد:

- 1- چرا فعالیت خانم کاظمی در حالی که وی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجوز قانونی برای فعالیت داشته از طرف دادستان بدون مجوز اعلام شده است؟
- 2- چرا تاکید شده که علت فوت نامبرده سکنه مغزی بوده است؟
- 3- چرا در حالت اغماز وی قرار بازداشت به وثیقه یا کفالت تبدیل شده است؟
- 4- دلایل و مستندات صدور قرار بازداشت و یا اساساً دلایل قانونی توجه اتهام جاسوسی یا اتهام اخلاص در امنیت ملی به خانم کاظمی چه بوده است؟

و سوالاتی از این قبیل:

آقای مرتضوی پاسخی به شماره 20/5608/82 مورخ 82/6/9 به سوالات دادند که تصویر آن برای وزیر محترم اطلاعات و فرماندهی محترم نیروی انتظامی ارسال گردید تا به جزییات مورد استناد پاسخ دهند و کمیسیون بتواند با تفصیل و توجه به آن جزییات اظهار نظر کند، اما فرماندهی محترم نیروی انتظامی علی رغم مکاتبه مکرر هنوز پاسخ نداده اند. در هر حال با توجه به جواب وزارت محترم اطلاعات و سایر مراجع مورد استعلام در خصوص پاسخ دادستان محترم باید گفت:

اولاً

بیش از دو صفحه مطالب نامه ماهیت حقوقی ندارد و علت عدم حضور خود در جلسات رسمی کمیسیون را تحریف مطالب حاضرین توسط برخی از اعضا کمیسیون ذکر نموده اند که اتهامی به اعضا کمیسیون و برخلاف واقع می باشد و عذر بدتر از گناه است و عجیب تر اینکه می گویند « الزام قانونی به شرکت در جلسات کمیسیون اصل 90 ندارم » در حالیکه اگر آقای مرتضوی مرور کوتاهی به قوانین موضوعه در خصوص حدود اختیارات کمیسیون مصوب مجلس شورای اسلامی می کردند هرگز با چنین صراحتی مرتکب این اشتباه بزرگ نمی شدند و کمیسیون را متهم به عدم اطلاع از قوانین نمی کردند. برای روشن شدن این نکته باید ماده 2 قانون نحوه اجرای اصل 90 قانون اساسی مصوب 1365/8/25 مجلس را که به تایید شورای نگهبان نیز رسیده است را مورد توجه قرار داد که مقرر داشته « ... این کمیسیون می تواند جهت کسب اطلاعات کافی از مسوولین مذکور قوای سه گانه جمهوری اسلامی و تمام وزارتخانه ها و ادارات و سازمانهای وابسته به آنها و بنیادها و نهادهای انقلابی و موسساتی که به نحوی از انحاء به یکی از قوای فوق الذکر مربوط می باشند.» دعوت یا مستقیماً با آنها مکاتبه نماید و آنها مکلف به اجابت هستند و در صورت تخلف و ثبوت جرم عدم پاسخگویی توسط کمیسیون و اعلام آن دادگاه صالح موظف است خارج از نوبت رسیدگی و در صورت ثبوت جرم مقدار کیفر مذکور در تبصره ماده

واحد مصوب 1365/2/5 را مشخص و نتیجه را به کمیسیون اعلام نماید.» با این وصف اظهار نظر آقای مرتضوی به عنوان دادستان عمومی و انقلاب تهران از هر جهت موجب شگفتی است.

ثانیا

آقای مرتضوی در پاسخ به این سوال که: چرا فعالیت خانم کاظمی را فاقد مجوز دانسته اید؟ می گوید در سطر 11 و 12 صفحه سوم گزارش هیات ویژه ریاست جمهوری آمده است که: « خانم کاظمی در این اقدام برخلاف مجوز اعطا شده به وی عمل کرده است و از محلی عکس گرفته که با علامت عکس برداری ممنوع مشخص بوده است.»

چنانکه در جواب آقای مرتضوی عینا آمده است: خانم کاظمی مجوز داشته اما عکس گرفتن از دیوار اوین با تابلو (عکس برداری ممنوع) ممنوع بوده است که طفره از پاسخ سوال و بیان موضوع فرعی دیگری است که اساسا با صراحت سوال کمیسیون متفاوت است. بعلاوه از مقام قضایی دادستان عمومی تهران بعید است که بدون توجه به عناوینی تعریف شده مجرمانه که به تفصیل در قوانین جزایی احصاء شده است عکس برداری از دیوار اوین را جرم تلقی نمایند و یا شخصی را بدین استناد مستحق بازداشت و یا صدور قرار تامین دیگری بدانند.

ضمنا در این رابطه مکاتبه ای دیگر با دادستانی محترم تهران به شماره 90/15810/4952 مورخ 82/7/1 با ضرب الاجل پاسخگویی تا تاریخ 82/7/6 به عمل آمده است و خواسته شده که مستند ادعای مطروحه در پاسخ اول دادستانی مورخ 82/4/11 را که اشاره به نامه مدیر کل مطبوعات خارج گردیده و ادعا شده است که مدیر مزبور خواست ممانعت از فعالیت خانم کاظمی را نموده به کمیسیون ارسال نمایند که تاکنون پاسخی داده نشده است.

ثالثا

آقای مرتضوی اینکه کمیسیون درخصوص (تحت نظر بودن) خانم کاظمی اظهار تعجب کرده بود را ناشی از عدم اطلاع کمیسیون از مواد قوانین مربوطه و از جمله ماده 24 آیین دادرسی کیفری دانسته بود که باید گفت: دو نکته حقوقی بوسیله آقای مرتضوی مخلوط گردیده زیرا آنچه در اصل 32 قانون اساسی و ماده 24 قانون آیین دادرسی کیفری آمده است تحت نظر داشتن نیروی انتظامی برای در اختیار داشتن قرار بازداشت شده حداکثر به مدت 24 ساعت است و موظف است بلافاصله پرونده را به نظر مراجع صالح قضایی برساند اما موضوع مورد بحث چنانکه آقای مرتضوی در پاسخ می گوید (خانم کاظمی جهت ادای توضیحات به داخل محوطه اوین هدایت شدند) قضاتی در زندان اوین حضور داشتند و می توانستند با توجه به بازجوییهای اولیه موجبات آزادی خانم کاظمی و یا صدور قرار تامین مناسب را فراهم آورند. بنابراین (تحت نظر) قرار دادن خانم کاظمی با حضور قضات محترم در زندان اوین به هیچ وجه نمی تواند مطابق ماده 24 مورد استناد آقای مرتضوی باشد اگر ایشان با دقت لازم قضاتی که از وظائف هر مقام قضایی است به متن قوانین موضوعه توجه می نمود اقدام به ارسال چنین پاسخی ننموده و بناحق اتهام عدم اطلاع از قوانین جاری را به کمیسیون نمی زدند.

در جوابیه مورخ 82/6/9 آقای مرتضوی منبع خبر «سکته مغزی» خانم کاظمی نامه مورخ 82/4/19 رئیس بازداشتگاه امنیتی زندان اوین ذکر گردیده است.

جوابیه مورخ 82/6/29 وزارت اطلاعات حاکیست که: ابتدائا رئیس بازداشتگاه امنیتی اوین طی نامه مورخ 82/4/6 به شعبه 12 بازپرسی ناحیه 7 تهران اعلام می نماید که: «... (خانم کاظمی) از بدو ورود از بستن چشم بند و پوشیدن لباس زندان خودداری و اعتصاب غذا نموده است و به علت عوارض ناشی از اعتصاب غذا در مورخه 82/4/5 ساعت 23/25 جهت مداوا به بیمارستان بقیه الله اعزام و بستری شده است و هم اکنون به علت پارگی رگ مغز در حال کوما بسر می برد و هر لحظه امکان وقوع هر نوع حادثه متصور است. مراتب جهت اطلاع و هر گونه اقدام لازم اعلام می گردد.»

وزارت اطلاعات در جوابیه مزبور ادامه می دهد که آقای مرتضوی به این نامه اعتراض می کند و با حضور در بازداشتگاه امنیتی اوین عنوان می نماید که شما چرا اعتصاب غذا را در نامه ذکر کرده اید؟ و خواستار تعویض نامه ارسالی می شوند و بر این اساس نامه دیگری به تاریخ 82/4/7 تنظیم و ارسال میشود. در این نامه رئیس بازداشتگاه امنیتی اوین خطاب به شعبه 12 بازپرسی می نویسد: «متهم زهرا کاظمی به علت ناراحتی مغزی حسب دستور پزشک بهداری اوین در مورخه 82/4/5 به بیمارستان بقیه الله جهت درمان اعزام گردید که تاکنون در بیمارستان مذکور بستری بوده و حسب اعلام نظر پزشک معالج وی در بیمارستان نامبرده سکته مغزی نموده و در حال حاضر در کوما بسر می برد.»

لذا بر اساس جوابیه وزارت اطلاعات نامه دوم به دستور و هدایت آقای مرتضوی تهیه میشود و همین نامه (که با دستور خود آقای مرتضوی تهیه شده است) مستند نامه آقای مرتضوی در جوابیه واصله قرار گرفته است! می توان بر این نظر بود که هم نظریه الفاء شده آقای مرتضوی به رئیس بازداشتگاه امنیتی اوین خارج از حدود اختیارات و وظایف مقام قضایی است و هم اجابت کردن رئیس بازداشتگاه در این خصوص غیر قابل دفاع می باشد. در قسمتی دیگر از جوابیه مورخ 82/6/29 وزارت محترم اطلاعات در همین رابطه آمده است که «موضوع پارگی رگ مغز و متعاقب آن اعلام سکته مغزی از مواردی است

که به علت حضور مراقبین در بیمارستان از پزشکان معالج و پرستاران شنیده شده است و ربطی به نظر تخصصی ندارد و اصولا انتظار اعلام نظر تخصصی از مسئولین و نگهبانان بازداشتگاه و قبول و استناد به آن توسط هر قاضی با سابقه منطقی به نظر نمی رسد... اینک با توجه به پاسخ ارسالی دادستان تهران خطاب به کمیسیون اصل نود و اصرارهای ایشان در چگونگی تنظیم نامه ها و یا ارسال آن موضوع می تواند دارای معانی و ابعاد متفاوتی باشد....»

این کمیسیون برای تکمیل مدارک و اطلاعات در پیرامون موضوع پرونده مکاتباتی نیز در تاریخ 82/6/8 با وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزیر محترم اطلاعات، وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، فرماندهی محترم نیروی انتظامی، ریاست محترم بیمارستان بقیه الله الاعظم (عج)، و ریاست محترم جمهوری اسلامی تهیه و با نامبر ارسال نموده تا جوابیه مربوطه را حداکثر تا تاریخ 82/6/10 به کمیسیون اعلام نمایند، لکن تاکنون بیمارستان مزبور و نیروی انتظامی نیز بشرح یاد شده پاسخ کافی ارسال ننموده اند، مع الوصف به لحاظ اهمیت داخلی و بین المللی حادثه یاد شده و در چهارچوب وظایف مصرح کمیسیون اصل نود قانون اساسی و قوانین موضوعه راجع به حدود و وظایف و اختیارات این کمیسیون مصوب مجلس شورای اسلامی و با عنایت به جمیع جهات و پاسخهای واصله موارد حقوقی زیر در پیرامون پرونده موصوف قابل ذکر است:

1- قطعا خانم کاظمی برای فعالیت حرفه ای خود مجوز قانونی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دریافت کرده بود و لذا نقل قول آقای مرتضوی دادستان عمومی تهران در جوابیه شماره 20/م/82/4/19 مورخ 82/4/19 در عدم کسب مجوز فعالیت نمی تواند مطابق با واقعیت باشد.

2- قطعا دستگیری اولیه نامبرده که به هدایت خانم کاظمی به زندان اوین تعبیر شده است، بدون دلایل کافی در توجه اتهام جاسوسی بوده است، نظر وزارت اطلاعات بعنوان مرجع قانونی در کشف جرائمی مثل جاسوسی (صراحت بند ب ماده 10 قانون تاسیس وزارت اطلاعات مصوب 62/5/27) مبنی بر آزاد کردن خانم کاظمی بخوبی نشان دهنده این واقعیت است که مدارک و دلایل کافی برای توجه چنین اتهامی اساسا وجود نداشته است. مضافا اینکه پس از بازداشت وی موازین اصل 39 قانون اساسی نیز در مورد متهمه رعایت نشده است

3- مواد 32 و 35 و 134 قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب مصوب 78/5/28 برای جایز بودن و یا الزامی بودن صدور قرار بازداشت شرایطی را ذکر کرده است که در هر صورت وجود قرائن، امارات و دلایل قانونی در توجه اتهام، فرض اولیه برای صدور چنین قرار تأمین می باشد، در حالی که با توجه به مخالفت وزارت اطلاعات در دستگیری و ادامه بازداشت خانم کاظمی، تنها مدرک متصور، فیلم موجود در دوربین عکاسی وی بوده که حسب اظهارات همه مسئولین ذی ربط، فیلم مورد نظر توسط خانم کاظمی و در حضور مامورین زندان، نور دیده و قابلیت ظهور نداشته است، بنابراین می توان بر این نظر بود که صدور قرار بازداشت توسط قاضی محترم مستقر در زندان اوین موجه نبوده و مضافا اینکه تبدیل قرار بازداشت در تاریخ 82/4/15 به قرار وثیقه یا کفالت پنج میلیون تومانی در حالی که خانم کاظمی در حالت مرگ مغزی بوده است، بخوبی اثبات کننده این نکته است که صدور قرار بازداشت اولیه بدون رعایت موازین قانونی موضوع ماده 575 قانون مجازات اسلامی مصوب 1375 بوده و صادر کننده آن به استناد ماده مزبور حتی بدون شکایت شاکی به لحاظ حیثیت عمومی جرم و نیز تخلف انتظامی قابل تعقیب در دادسرای محترم انتظامی قضات و سپس دادسرای عمومی تهران باشد.

4- طبق گزارش هیات ویژه ریاست جمهوری که منشکل از پنج نفر از وزراء محترم هیات دولت بوده اند، خانم کاظمی در تاریخ 82/4/2 پس از بازجویی اولیه «تحت نظر» قرار گرفته است. به نظر می رسد با توجه به مخالفت کارشناسان ضد جاسوسی وزارت اطلاعات با دستگیری و ادامه نگهداری خانم کاظمی، و سایر مسائل مطروحه در پرونده از بدو امر تا فوت، اجمالا نوعی سردرگمی و نابسامانی را در برخورد انتظامی و قضایی با خانم کاظمی، قیل و حتی بعد از مرگ وی می توان مشاهده کرد. حسب جوابیه وزارت اطلاعات و اظهارات آقای خوشوقت تمایل و تلاش آگاهانه دادستانی تهران برای توجیه مرگ خانم کاظمی برخلاف واقع و نحوه تنظیم مکاتبات اولیه و اظهارات کذب و متناقض آقای مرتضوی، بازداشت دو روزه مسئول حفاظت اطلاعات زندان اوین و سپس آزادی وی و مجموع اظهارات معاونین محترم وزارت اطلاعات در جلسه 82/6/4 این کمیسیون و تأکید آنها بر اینکه شعبه رسیدگی کننده قضایی عمده اقدامات قضایی را متمرکز بر دو نفر از پرسنل وزارت اطلاعات نموده است و مخصوصا مخدوش نمودن دفاتر مربوطه در زندان اوین و تغییر اظهارات اولیه شهود مستقر در زندان راجع به ضارب خانم کاظمی، جملگی حکایت از نابسامانی و آشفتگی در رفتار دادستانی تهران و نهایتا انحراف مسیر واقعی پرونده در خصوص مرگ خانم کاظمی دارد. در این خصوص ضرورت دارد جایگاه دو نفر قاضی مورد اشاره در گزارش هیات ویژه و علت حضورشان در ساعات مورد نظر در زندان اوین و نهایتا نحوه اتخاذ تصمیم آنها به دقت توجه و بررسی گردد.

5- حسب اظهارات جناب آقای مسجد جامعی وزیر محترم وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در جلسه مورخ 82/5/7 این کمیسیون و تصویر مستند پیوست جوابیه مورخ 82/6/15 وزارت محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی، ماجرای احضار و ملاقات آقای خوشوقت در دادستانی عمومی تهران و آنچه که بر اساس اظهارات آقای خوشوقت مدیر کل مطبوعات و رسانه های خارجی وزارت مزبور فی ما بین جناب آقای مرتضوی دادستان محترم و ایشان گذشته است، در انتهای گزارش اولیه هیات ویژه ریاست جمهوری با امضاء پنج نفر از وزراء عضو هیات منعکس شده بوده لکن در نهایت حذف گردیده است، علت حذف و شناسایی کسانی که در حذف این مطلب مهم نقش داشته اند، می تواند حقایق بیشتري را در کشف واقعیت امر مشخص نماید.

6- بر اساس اظهارات جناب آقای دکتر پزشکیان وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در جلسه مورخ 82/5/7 این کمیسیون مبنی بر این که اگر خانم کاظمی به موقع به مراکز پزشکی دولتی منتقل میشد که دارای زبیدنتهای جراحی مغز هستند، «قطعا نجات پیدا می کرد» جای این سوال جدا مطرح

است که با توجه به استقرار بهداری و حضور پزشکانی در زندان اوین مسئول مستقیم یا غیرمستقیم چنین تعلل سرنوشت سازی چه کسانی هستند؟
7- عدم حضور آقای مرتضوی دادستان عمومی تهران در جلسات این کمیسیون علی رغم دعوت رسمی از ایشان که قطعاً برای کشف حقیقت می توانست موثر واقع شود، به موجب صراحت ماده 2 قانون نحوه اجرای اصل نودم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب 65/8/25 مجلس شورای اسلامی تخلف محسوب میشود.

8- يك نسخه از این گزارش به استناد و صراحت تبصره ماده 5 قانون نحوه اجرای اصل نودم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب 65/8/25 مجلس شورای اسلامی که در تاریخ 65/9/5 به تایید شورای نگهبان رسیده است به قوه قضائیه برای ارجاع به دادگاه صالح و يك نسخه به دادرسی انتظامی قضاوت جهت رسیدگی به تخلفات دادستان عمومی تهران و سایر قضاتی که در مراحل اولیه بازداشت مرحوم خانم زهرا کاظمی دخالت و دستور غیر قانونی داشته اند ارسال میشود تا نتایج رسیدگی ها را که به استناد و تبصره یاد شده خارج از نوبت خواهد بود به اطلاع این کمیسیون برسانند.

حسین انصاری‌راد
رئیس کمیسیون اصل 90 مجلس شورای اسلامی»
پایان پیام